

1.21 – Etablering af plantedække

I DENNE INSTRUKS BESKRIVES UDELUKKENDE DE PLIGTIGE NATIONALE EFTERAFGRØDER OG HUSDYREFTERAFGRØDERNE. MFO-EFTERAFGRØDER BESKRIVES I AREALINSTRUKSEN.

1. DELKRAV

1. Virksomheder, som har planteavl, husdyravl eller kombinationer heraf, og som dyrker et areal på 10 ha eller derover, skal i efteråret i planperiodens begyndelse etablere pligtige efterafgrøder efter reglerne i bekendtgørelse nr. 66 af 28. januar 2020 om næringsstoffreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget i for planperioden 2020/2021 med senere ændringer (plantedækkebekendtgørelsen) § 3, stk. 3 efter normale driftsmæssige principper med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret. Arealet med efterafgrøder skal udgøre mindst 10,7 pct. af virksomhedens efterafgrødegrundareal. For virksomheder, der udbringer husdyrgødningsmængder svarende til 80 kg N eller der over pr. hektar harmoniareal, skal arealet med efterafgrøder mindst udgøre 14,7 pct. af efterafgrødegrundarealet. Virksomheder kan anvende de i bekendtgørelsen seks nævnte alternativer til opfyldelse af efterafgrødekravet. Samme virksomheder skal etablere husdyrefterafgrøder efter reglerne i plantedækkebekendtgørelsens § 3, stk. 4, jf. bilag 2, i det omfang virksomheden har udbringningsarealer i et opland, som der i den pågældende planperiode er fastsat et husdyrefterafgrødekrav for. Ansvarsnormen er Culpa, og der kan i 2020 sanktioneres for overtrædelse af efterafgrødekravet, idet landbruger har mulighed for at nedskrive sine arealer inden kontrol, hvis efterafgrøderne på marken ikke har udviklet sig tilstrækkeligt. Det betyder, at i de tilfælde hvor virksomheden har sået efterafgrøder, men dette er utilstrækkeligt, skal der ske sanktion efter KO-reglerne. Der kan gives en advarsel for dette krav.

1.1 FORMÅL

1.2 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Kun virksomheder, som har et samlet efterafgrødegrundareal (inklusive forpagtede og lejede arealer) på over 10 hektar og har planteavl, husdyravl eller kombinationer heraf, er pligtige til at etablere efterafgrøder. Virksomhedens efterafgrødekrav i planperioden 2020/2021 (efterafgrøder udlagt i 2020) beregnes ud fra jordbrugers efterafgrødegrundareal (fra Fællesskemaet 2020), og afhænger af mængden af husdyrgødning, der udbringes på bedriften. Efterafgrødekravet fremgår af kontrolinstruksen "Kontrol af efterafgrøder 2020".

Virksomheder, der har arealer i oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000-områder, hvor der er sket en stigning i mængden af udbragt organisk gødning, samt i kystvandoplande med indsatsbehov i henhold til vandområdeplanerne, skal i tillæg til de pligtige efterafgrøder etablere husdyrefterafgrøder. Husdyrefterafgrødekravet for planperioden 2020/2021 i de enkelte oplande fremgår af bilag 2 til plantedækkebekendtgørelsen.

Etableringen af efterafgrøder skal foretages efter normale driftsmæssige principper med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret. Etablering af efterafgrøder kan erstattes af et eller flere alternativer

til efterafgrøder, som er nævnt i Landbrugsstyrelsens "Vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag for planperioden 2020/2021".

Efterafgrøder må ikke nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres før 20. oktober 2020; dog må efterafgrøder i majs ikke destrueres før 1. marts 2021. Arealer med efterafgrøder skal anvendes til en forårssået afgrøde i den samme planperiode. Alternativer til efterafgrøder skal udlægges/anvendes i henhold til Landbrugsstyrelsens "Vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag for planperioden 2020/2021".

Virksomheder, der udbringer større husdyrgødningsmængder end 80 kg N pr. ha harmoniareal, skal i planperioden 2020/2021 have et areal med efterafgrøder på mindst 14,7 % af efterafgrødegrundarealet. Virksomheder, der udbringer mindre end 80 kg N per ha harmoniareal, skal udlægge efterafgrøder på mindst 10,7 % af efterafgrødegrundarealet. Hertil kommer eventuelt et husdyrefterafgrødekrav, der er relevant for virksomheder, der udbringer mere end 30 kg N pr. ha harmoniareal i oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper, hvor der er sket en stigning i mængden af udbragt organisk gødning, samt i kystvandoplande med indsatsbehov i henhold til vandområdeplanerne.

1.4 KRAVETS RELEVANS

I perioden frem til 11. september 2020 er kravet om efterafgrøder ikke relevant. Kravet relaterer sig alene til perioden 11. september 2020 til og med den 20. oktober 2020. Derfor skal krav 1.21 i perioden frem til 11. september noteres som "Ikke relevant".

2. KONTROLMETODE

Kontrollen af pligtige efterafgrøder og husdyrefterafgrøder omfatter en kontrol af, om de efterafgrøder, der er indmeldt i skemaet GKEA i Tast Selv, er blevet udlagt og overholder krav om dækningsgrad jf. Landbrugsstyrelsens trappemodell (se næste side). Kontrolbesøget består af en markkontrol med besigtigelse af arealer med efterafgrøder, for at vurdere, om jordbruger har etableret efterafgrøder i overensstemmelse med det indberettede og efter de gældende regler. Til kontrollen indgår jordbrugers indberetning i Tast Selv samt evt. mark- og gødningsplaner.

2.1 BEMÆRKNINGER

Efterafgrøder udlagt i efteråret 2020 hører til planperioden 2020/2021.

2.2 INDHOLD I KONTROLLEN

Landbrugers samlede areal med pligtige efterafgrøder og husdyrefterafgrøder sammenstilles med det indberettede areal i GKEA (Tast Selv). Alternativer kontrolleres ikke fysisk, men medregnes som vist herunder.

Skemaet "Gødningskvote og efterafgrøder 2020" (GKEA) i CAP-TAS:

Formel (GKEA) der skal anvendes før og efter fysisk kontrol til vurdering af kontrolresultat:

I (Krav til pligtige/husdyrefterafgrøder (i alt)), **J** (Indberettede pligtige/husdyrefterafgrøder), **K** (alternativer).

Hvis $J \leq I$, skal det areal, der skal kontrolleres findes ved (J minus K).

Hvis $J > I$ skal det areal, der skal kontrolleres findes ved (I minus K).

Kontrollen: Kontrollen afsluttes med "FSO" uden fysisk kontrol:

Hvis skemaet "Gødningskvote og efterafgrøder 2020" ikke er udfyldt, skal krav 1.21 ikke kontrolleres, da gødningskvoten automatisk nedskrives i næste planperiode. Efterafgrødekravet er derved opfyldt ved kvotereduktion.

Kontrollen afsluttes med "FSO" uden fysisk kontrol:

Afsnit I i skemaet "Gødningskvote og efterafgrøder 2020" beskriver landbrugers krav til pligtige efterafgrøder og husdyrefterafgrøder.

Hvis afsnit K er udfyldt og går lige op med eller overstiger afsnit I, skal der ikke foretages en fysisk kontrol. Kravet er således "FSO".

Dækningsgrad ("trappemodel"):

Efterafgrøden skal være udlagt eller etableret med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret. På arealet skal der være en veludviklet efterafgrøde, der dækker arealet.

Du skal visuelt vurdere, om efterafgrøden dækker arealet, hvilket vil sige, at den skal fremstå veletableret og jævnt fordelt over hele arealet. Du skal vurdere efterafgrødens dækningsgrad og ikke antallet af efterafgrødeplanter.

Da kontrolperioden typisk strækker sig over september og oktober måned, vil det i starten af kontrolperioden være i orden med en efterafgrøde, som ikke er stor og veludviklet, men der skal være en jævn fremspiring af efterafgrødeplanter. Du finder dato for såtidspunktet i GKEA i afsnit 'Markplan efterafgrøder' kolonne 'A 13'. Hvis der ikke står noget, er det sået senest 20. august

Du skal starte med at kontrollere efterafgrøden efter nedenstående trappemodel. Hvis efterafgrøden opfylder trappemodellen godtager du efterafgrøden. **OBS** pligtige/husdyrefterafgrøder ikke skal kontrolleres efter trappemodellen når det er i majs. Her skal der blot være 30 planter/m².

Seneste såtidspunkt for efterafgrøder (Mindstekrav til dækning)				
Kontrol dato	20.august	24.august	28.august	7.september
11/9 – 14/9	15%	0%*	0%*	0%*
15/9 – 20/9	20%	5%	0%*	0%*
21/9 – 25/9	25%	10%	0%*	0%*
26/9 – 1/10	30%	15%	5%	0%*
2/10 – 6/10	35%	20%	10%	0%*
7/10 – 28/12	40%	25%	15%	10%

*Der skal dog være synlige tegn på etablering af efterafgrøder i form af fx udsæd eller fremspiring.

Vigtigt:

Blandinger med kløver eller kvælstoffikserende planter (eks. bælgplanter) kan ikke godkendes som pligtige og husdyrefterafgrøder. Det betyder ikke, at der aldrig må forekomme kløver på marken, men blot at det ikke må være udsæet.

OBS: Du skal forud for kontrollen gøre dig bekendt med hvilke marker landmanden har indberettet pligtige og husdyrefterafgrøder på. Hvis du kan konstatere, at der ikke er udlagt efterafgrøder på de arealer der er

indberettet i GKEA under afsnit J – uagtet at kravet allerede er opfyldt af K og vi derfor ikke kan sanktionere – skal du rekvirere en arealkontrol (national kontrol). Landmanden kan herefter modtage en bøde for manglende udlægning af efterafgrøder/manglende nedskrivning af efterafgrøder.

3. BEDØMMELSE

SKEMA for krav 1.21, delkrav 1

KARAKTER KRITERIUM	1 MEGET LILLE BETYDNING I FORHOLD TIL FORMÅL MED	2 MINDRE BETYDNING I FORHOLD TIL FORMÅL MED	3 VÆSENTLIG BETYDNING I FORHOLD TIL FORMÅL MED	4 MEGET STOR BETYDNING I FORHOLD TIL FORMÅL MED
ALVOR	Det manglende efterafgrødeareal er mindre end eller lig med 0,8 ha.	Det manglende efterafgrødeareal er større end 0,8 ha samt er større end 10 % og mindre end eller lig med 40 % af bedriftens samlet krav til pligtige- og husdyrefterafgrøder	Det manglende efterafgrødeareal er større end 0,8 ha samt er større end 40 % og mindre eller lig med 80 % af bedriftens samlet krav til pligtige- og husdyrefterafgrøder	Det manglende efterafgrødeareal er større end 0,8 ha samt er større end 80 % af bedriftens samlet krav pligtige- og husdyrefterafgrøder.
OMFANG	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor
VARIGHED	Karakteren for varighed følger karakteren for alvor	Karakteren for varighed følger karakteren for alvor	Karakteren for varighed følger karakteren for alvor	Karakteren for varighed følger karakteren for alvor

3.1 RETNINGSLINJE FOR BEDØMMELSE

Ved bedømmelse af en overtrædelse er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor. Overtrædelsen beregnes som antal manglende procent efterafgrøder i forhold til efterafgrødekravet. Du skal være opmærksom på, at både procent kriterium og hektar kriterium skal være opfyldt.

BEDØMMELSE af krav 1.21, delkrav 1

Alvor	Det vurderes, hvor stort et efterafgrødeareal, der mangler. Alvoren afhænger af, hvor mange procent, der mangler i forhold til det areal, der er angivet i GKEA.
Omfang	Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for omfang, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.
Varighed	Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

3.2 SKØN

Når du finder en overtrædelse af KO på en kontrol, skal du vurdere forholdet konkret og give det en karakter ud fra det relevante bedømmelsesskema. Karaktertildeling skal som udgangspunkt følge bedømmelsesskemaerne for at sikre en ensartet behandling af landbrugere, men du skal altid foretage en konkret vurdering. Hvis du finder, at det konkrete forhold afviger fra det relevante bedømmelsesskema, så skal grundlaget for afvigelsen beskrives i kontrolrapporten.

Obs: Det er vigtigt, at beskrivelserne af kontrolfund er tilstrækkelig til at dokumentere vurderingen af hhv. alvor, omfang og varighed.

3.3 ADVARSLER

Der er mulighed for at give en karaktersum på 5 eller derunder for en overtrædelse af dette krav. Dette indebærer, at der er mulighed for at give en advarsel for dette krav.

4. NATIONALE REGLER

For mere information om de nationale regler om se: <https://lbt.dk/landbrug/efterafgroeder-og-jordbearbejdning/vejledning-om-regler-for-pligtige-og-husdyrefterafgroeder-og-dyrkningsrelaterede-tiltag>